

[Leif Hermann]

svar, som direktivet og lovforslaget lægger op til, og som jo er en rimelig og fornuftig ting, i nogen grad kan blive forhindret ved, at bevisbyrden placeres på ganske ordinær vis, altså at det er skadelidte, der skal bevise årsagssammenhæng.

Det må selvfølgelig afstedkomme følgende spørgsmål til justitsministeren: indebærer dette her ikke, at vi er nødt til nu for alvor at fremskynde spørgsmålet om revision af retshjælpsreglerne? For der vil være ganske mange, som ikke har råd til at løfte den overordentlig tunge bevisbyrde, det kan være at skulle bevise en årsagssammenhæng over for større og givetvis ganske pengestærke foretagender.

Jeg vil gerne bede justitsministeren om at tage stilling til, om vi ikke nu skal se at få sat fart i arbejdet med en retshjælpsreform også i lyset af dette forslag.

Endelig vil jeg sige, at forslaget ganske kraftigt aktualiserer kravet om en lovgivning vedrørende produktsikkerhed. Kan vi ikke komme den ene vej, må vi jo prøve på at komme den anden, og dér ville en lovgivning vedrørende produktsikkerhed nok være farbar.

Der er såmænd ikke nogen særlig grund til at vente så forfærdelig længe. Der foreligger jo en betænkning fra et udvalg, der blev nedsat i 1978, fra 1981 med et forslag, der ganske vist ikke er videre spiseligt for vores vedkommende, men betænkningen rummer en væsentlig og gennearbejdet problematik, som kan danne udgangspunkt for et lovforslag. Derfor er det da også overordentlig tilfredsstillende, at Socialdemokratiet nu vil genfremsætte beslutningsforslaget om produktsikkerhed. Så håber vi, at vi kan få sammenarbejdet disse to ting, så der dog i sidste ende kommer et spiseligt resultat ud af det.

Sådan som forslaget foreligger, kan vi ikke rigtig medvirke på nuværende tidspunkt.

Larsen-Ledet (RV):

Lad mig starte med at sige, at vi i Det Radikale Venstre hilser velkommen, at forbrugsinteresserne på EF-plan er højt prioriteret, og vi stiller os også positivt over for, at vi i Danmark forholdsvis hurtigt kan følge et EF-direktiv op på dette område.

Men jeg må gentage, hvad jeg sagde ved behandlingen af lovforslaget i maj måned, at

det, at vi her i Danmark er foregangsmænd i EF, når det drejer sig om sikring af forbrugerne, skal jo ikke medføre, at vi laver vores helt egen, isolerede følgelovgivning. Det drejer sig bl.a. også om risici for konkurrenceforvriddning, og derfor er det vigtigt, at vi i vores følgelovgivning holder os orienteret om udviklingen i andre EF-landes lovforberedelse på området.

Er man nået lige så langt i andre EF-lande, som vi er? Hvordan harmonerer eventuelle forslag i disse lande med vores? Jeg kan forstå på bemærkningerne til lovforslaget fra finansministeren, at de nordiske lande og Europarådet i princippet tilstræber harmonisering af produktansvarslovgivningen. Jeg vil gerne høre nogle kommentater fra ministeren til de bestræbelser, der er i gang her, og også høre ministerens vurdering af, om de først bringes til udførelse efter, at vi har vedtaget en lovgivning på dette område.

Først vil jeg kommentere forslaget generelt. Der er enkelte ting, som det ligger mig på sinde at få sagt på nuværende tidspunkt.

Loven om produktansvar er jo en lov, som knytter sig direkte til den enkelte borger. Den drejer sig om beskyttelse af forbrugeren mod defekter ved produkter, som han eller hun køber, og derfor skal man også klart kunne overskue, hvordan og mod hvad man er beskyttet. Det gælder særligt i tilfælde som dette, hvor det er den skadelidte, altså forbrugeren, som skal føre bevis for skaden. Det er vigtigt, at loven udformes så overskueligt og så lidt indviklet som muligt, men efter min opfattelse er det ikke helt tilfældet, sådan som forslaget ligger i dag. Jeg mener, der er mange afgrænsningsproblemer og begreber og bestemmelser, som kan fortolkes på flere måder. For mange fortolkningsmuligheder vil skabe usikkerhed ikke bare hos forbrugerne, men også hos producenter og mellemhandlere. Det er noget, der kan øge behovet for juristarbejde og domstolsbehandling, og det skulle gerne undgås. Vi kan ikke bare ukritisk overdynge borgerne med kompliceret lovgivning, vi må kræve klarhed og overskuelighed.

Der er enkelte punkter, hvor jeg vil forsøge at påvise uklarheder. Blandt de vigtigste er lovforslagets sondring mellem forarbejdede og uforarbejdede produkter. I lovforslaget undtages uforarbejdede primærprodukter for produktansvar. Men hvad forstås ved et